

YÖNETMELİK

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından:

ARAÇLARIN YÜKLENMESİNE İLİŞKİN ÖLÇÜ VE USULLER İLE TARTI VE

BOYUT ÖLÇÜM TOLERANSLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; insan ve eşya taşımak amacıyla ülkemiz karayollarında seyreden ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmiş olan motorlu ve motorsuz araçlar ile yabancı plakalı araçların yüklenmesine ilişkin ölçü ve usuller ile tartı ve boyut ölçüm toleranslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; insan ve eşya taşımak amacıyla ülkemiz karayollarında seyreden ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmiş olan motorlu ve motorsuz araçlar ile yabancı plakalı araçların yüklenmesine ilişkin ölçü ve usuller ile tartı ve boyut ölçüm toleranslarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 8 inci ve 65 inci maddeleri ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci, 7 nci, 28 inci ve 34 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Azami ağırlık: Aracın güvenle taşıyabileceği azami yük ile birlikte ağırlığını,
- b) Azami dingil ağırlığı: Araçların karayolu yapılarından güvenle ve yapıya zarar vermeden geçebilmeleri için saptanan dingil ağırlığını,
- c) Azami genişlik: Aracın boylamasına düzlemine paralel ve bu düzlemin her iki tarafında araca teğet olan ve aracın geri görüş aynası (aynaları) hariç olmak üzere aracın yan taraflara doğru çıkan bütün sabit aksamı kapsayan iki düzlem arasındaki azami mesafeyi,
- ç) Azami uzunluk: Aracın boylamasına düzlemine dik ve aracın sırasıyla önüne ve arkasına teğet olan ve aracın bütün aksamı ve özellikle aracın önünden ve arkasından dışarı doğru çıkan bütün sabit aksamını (tamponlar, çamurluklar ve benzeri) kapsayan iki düşey düzlem arasındaki azami mesafeyi,
- d) Azami yükseklik: Aracın üzerinde bulunduğu düzlem ile buna paralel aracın en uç üst kesimine

teğet düzlem arasındaki azami mesafeyi,

e) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını,

f) Boyut ölçüm toleransı: Boyut ölçümü yapan alet ve cihazların gerçek boyutlara nazaran ölçüm esnasında santimetre cinsinden gösterdiği sapma miktarını,

g) Dingil ağırlığı: Araçlarda aynı dingile bağlı tekerleklerden karayolu yapısına aktarılan ağırlığı,

ğ) Gabari: Araçların, yüklü veya yüksüz olarak karayolunda güvenli seyirlerini temin amacı ile uzunluk, genişlik ve yüksekliklerini belirleyen ölçüleri,

h) Gönderen: Eşyayı bir yerden başka bir yere nakletmek amacıyla taşımacıya teslim eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ı) İşleten: Denetlenen araç 11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında bir yetki belgesine kayıtlı ise yetki belgesi sahibi olan; kayıtlı değilse araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehin gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan gerçek veya tüzel kişiyi veya başka bir kişinin aracını kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat eden kişiyi,

i) Tartı toleransı: Tartı yapan alet ve cihazların gerçek ağırlığa nazaran tartım esnasında kilogram cinsinden gösterdiği sapma miktarını,

j) Taşıma sınırı: Bir aracın güvenle taşıyabileceği, en çok yük ağırlığı veya yolcu ve hizmetli sayısını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller

Araçların ağırlık ve boyut ölçüleri

MADDE 5 – (1) Karayollarında seyreden araçların yüklü ve yüksüz olarak uyacakları boyutların ve bu araçların karayolu yapısına zarar vermeden güvenle seyredebilecekleri ağırlıkların aşağıda belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.

a) Azami genişlik

Araçların azami genişliği	2,55 metre
Frigorifik taşıtların yalnız frigorifik yapılarında	2,60 metre
Belediyelere ait trolleybüsler	2,65 metre

b) Azami yükseklik

Araçların azami yüksekliği	4,00 metre
----------------------------	------------

c) Azami uzunluk

Otobüs dışındaki motorlu araçlarda	12,00 metre
Römorklarda	12,00 metre
İki dingilli otobüslerde	13,50 metre
İkiden çok dingilli otobüslerde	15,00 metre
Yarı römorklu araçlarda	16,50 metre
Mafsallı (Körüklü) otobüslerde	18,75 metre
Römorklu otobüslerde	18,75 metre
İki römorklu katarlarda	22,00 metre

ç) Azami ağırlıklar

1) Dingil ve dingil grubu ağırlıkları

Dingil ağırlığı en çok;	
Tahriksiz tek dingilde	10 ton
Tahrikli tek dingilde	11,5 ton

İki dingilli motorlu araçlarda aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1m$)	11,5 ton
Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1 m \leq d < 1.3 m$)	16 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$)	18 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$) (Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliği veya Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğinde belirtilen şartlarla)	19 ton
İki dingilli römork ve yarı römorklarda aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1m$)	11 ton
Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1 m \leq d < 1.3 m$)	16 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8m arası ise ($1.3 m \leq d < 1.8 m$)	18 ton
Dingiller arası mesafe 1.8 m veya daha büyük ise ($1.8 m \leq d$)	20 ton
Üç dingilli aks grubu ağırlığı en çok;	
Dingiller arası mesafe 1.3 m veya daha az ise ($d \leq 1.3 m$)	21 ton
Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.4 m arası ise ($1.3 m < d \leq 1.4 m$)	24 ton

2) Toplam ağırlıklar

İki dingilli motorlu araçlar ve römorklarda	18 ton
Üç dingilli motorlu araçlarda (Tahrikli dingilin, çift lastikle ve havalı süspansiyon sistemi ile veya 97/27/AT Yönetmeliğinde tanımlandığı gibi eşdeğer kabul edilen bir süspansiyon sistemi ile donatılmış olduğu veya her bir tahrikli dingilin çift lastikli olduğu ve her bir dingilin azami ağırlığının 9,5 tonu aşmadığı durumlarda 26 tondur.*)	25 ton (26 ton*)
Üç dingilli yarı römorklu araçlarla mafsallı otobüslerde	28 ton
Dört dingilli motorlu araçlarda	32 ton
Dört dingilli römorklu ve yarı römorklu araçlarda	36 ton
Dört dingilli yarı römorklu araçlarda yarı römork dingil grubu ağırlığı 20 ton olan	38 ton

araçlarda	
Beş veya daha çok dingilli yarı römorklu veya römorklu katarlarda	40 ton
40 ft. boyutunda ISO Konteyner taşıyan iki veya üç dingilli yarı-römorka sahip üç dingilli motorlu araçlarda	44 ton

(2) Araçların imal tarihine bakılmaksızın yukarıda belirtilen boyutlar ve ağırlıklar uygulanır.

(3) Karayolundan başka bir ulaşım imkânının olmadığı, zorunlu ve istisnai hallerde; bölünemeyen özel yüklerin Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen şartlarla taşınması zorunludur.

(4) Uluslararası yük ve yolcu taşımacılığına ilişkin konulardaki ikili ve çok taraflı anlaşma hükümleri ile savaş hali, sıkıyönetim, olağanüstü hal ve doğal afet durumlarında uygulanacak hükümler saklıdır.

Araçların yüklenmesine ilişkin usuller

MADDE 6 – (1) Karayollarında seyreden araçların yüklenmesine ilişkin ölçü ve usuller aşağıda belirtilmiştir.

- a) Taşıma sınırı üstünde yolcu taşınamaz.
- b) Taşıtların tescil belgelerinde belirtilen azami yüklü ağırlıklar aşılamaz, bu ağırlıklar aşılmamış olsa bile azami dingil ağırlıkları aşılabacak şekilde yükleme yapılamaz.
- c) Karayolu yapısı ve kapasitesi ile trafik güvenliği bakımından tehlikeli olabilecek tarzda yükleme yapılamaz.
- ç) Tehlikeli ve zararlı maddeler, gerekli izin ve tedbirler alınmadan taşınamaz.
- d) Ağırlık ve boyutları bakımından taşınması özel izne bağlı olan eşyalar gerekli izin alınmadan taşınamaz.
- e) Gabari dışı yük yüklenemez, taşınan yük üzerine veya araç dışına yolcu bindirilemez.
- f) Karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yükleme yapılamaz.
- g) Her çeşit yolda ve yolun her eğiminde, aracın ve yükün dengesini bozacak, yoldaki bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar hasıl edecek şekilde yükleme yapılamaz.
- ğ) Sürücünün görüşüne engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakaları, ayırım işaretleri, dur ve dönüş ışıkları ile yansıtıcıları örtecek şekilde yükleme yapılamaz.
- h) Aracın boyunu önden 1 metre, arkadan 2 metre aşacak, kasanın sağ ve sol yanından taşacak şekilde yükleme yapılamaz.
- ı) Çeken ve çekilen araçlarla ilgili şartlar ve tedbirler yerine getirilmeden araçlar çekilemez.
- i) Ağırlık ve boyut kontrol mahallerinde işaret, ışık, ses veya görevlilerin dur ikazına uyulması zorunludur.

j) Yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan araçların her yılın 1 aralık ile 1 nisan tarihleri arasında kış lastiği kullanmaları zorunludur. Hava şartlarının gerektirmesi halinde söz konusu tarih aralığındaki süre Bakanlıkça 1 ay arttırılabilir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g), (ğ), (h), (ı) ve (i) bentlerinde belirtilen kurallara uymayanlar hakkında; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen personel tarafından aynı Kanunun 65 inci maddesinde belirtilen miktarlarda trafik idari para cezası karar tutanakları düzenlenir.

(3) Birinci fıkranın (j) bendine uymayan araçları denetlemeye, Bakanlığın yetkilendirdiği Bakanlık personeli ile 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri ve belediyelerin denetim birimleri yetkilidir.

(4) Birinci fıkranın (j) bendine uymayan aracın işletenine 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin Bakanlığa verdiği yetki çerçevesinde 500 Türk Lirası tutarında üçüncü fıkrada belirtilen görevlilerce idari para cezası karar tutanağı düzenlenir ve bu araçların lastiklerini uygun hale getirebilecekleri en yakın yerleşim birimine kadar gitmelerine denetimle görevli olanlar tarafından izin verilir.

(5) Birinci fıkrada sayılan kurallara uymayanlar hakkında ikinci fıkrada belirtilen idari para cezaları uygulandıktan sonra bütün sorumluluk ve giderler araç işletenine ait olmak üzere fazla yolcular en yakın yerleşim biriminde indirilir.

(6) Azami yüklü ağırlığın % 20'den fazla aşılması halinde fazla yük, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine uygun hale getirilmeden aracın yola devam etmesine denetimle görevli olanlar tarafından izin verilmez.

(7) İşleten ile gönderenin aynı olması halinde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına uymayan işleten ve gönderen için uygulanacak idari para cezalarının toplamı uygulanır.

(8) Gönderenin birden fazla olması veya tespit edilememesi halinde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına uymayan işleten ve gönderen için uygulanacak idari para cezalarının toplamı işletene uygulanır.

(9) Uluslararası taşımalarda yabancı plakalı araçların birinci fıkrada belirtilen kuralları ihlal etmeleri halinde; aracın işleteni aynı zamanda gönderen kabul edilerek idari para cezası karar tutanağı buna göre düzenlenir ve verilen idari para cezalarının ilgili mercilere ödenmesi sağlandıktan sonra bu araçların yola devam etmelerine izin verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tolerans Uygulamaları

Tartı toleransı uygulaması

MADDE 7 – (1) Tartı toleransı; en çok [(aracın azami ağırlığının % 3,75'i) + 500] kilogram olarak kabul edilir.

(2) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen fazla yükleme oranları hesabında; aracın azami ağırlığı ile birinci fıkrada belirlenen tartı toleransının toplamı esas alınır.

(3) Ocaklardan çıkarılan ve ocak sahasının içinde tartılamayan maddelerin seçilecek stok sahalarına taşınması ile zirai ürünlerin üretildiği arazi parçasından stoklama alanlarına yapılacak taşımalarla sınırlı olmak üzere, araçların karayolu üzerinde 1 kilometreden fazla seyretmemesi ve hızlarının 60 km/s'den fazla olmaması şartıyla, azami yüklü ağırlıkları en fazla % 15 oranında aşılabilir.

Boyut ölçüm toleransı uygulaması

MADDE 8 – (1) Boyut ölçüm toleransı; en çok araçların 5 inci maddede belirlenen boyutlarının % 2'si olarak kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik 12/11/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı yürütür.